

Rom 10, 5

For Moses skriver om den rettferdighet som er av loven: Det mennesket som gjør disse ting, skal leve ved dem.

Her begynner nå en bevisførsel for den mektige forkynnelsen vi har i verset foran, at "Kristus er lovens ende til rettferdighet for hver den som tror". Legg merke til at dette vers 5 begynner med et for - "For Moses skriver ..." Dette viser sammenheng med det foran. Paulus vil dermed ha sagt at nå er det slutt på lovens vei til rettferdighet, for dens betingelser og krav er jo slik at ikke noe menneske kan bli rettferdige etter dette. For kravet er jo: Oppfyll fullkomment alt som står skrevet, så skal du få evig liv. Ellers er du fordømt. Vi ser i Gal 3: 10 hvordan Paulus anvender samme bevisførsel når han sier: "For så mange som bygger på lovgjeringer, er under forbannelse. For det står skrevet: Forbannet er hver den som ikke holder fast på alle de ord som er skrevet i lovens bok, slik at han gjør dem". Så tilføyer han nå videre, i v. 6-8, ord som innebærer at Kristus allerede er kommet fra himmelen og har stått opp fra de døde. Og at ordet som forkynner dette er nok for at vi kan motta rettferdighet og frelse. I dette har vi da også det andre beviset på at "Kristus er lovens ende". Så har vi da sett tekstens siktemål og sammenheng med det som er talt foran, og vi går over til å se hvordan selve teksten lyder.

Moses skriver om den rettferdighet som er av loven. Dvs. Moses forklarer hva som kreves for å bli rettferdig overfor loven. Og hva er så det? Det heter: "gjør disse ting" (sv.: som håller det). Det stod jo: Det menneske som gjør disse ting, skal leve ved dem. Dvs. at ved å gjøre disse ting - uten å eie noen nåde eller noen stedfortreder - skal de få evig liv som lønn for sin egen rettferdighet (kap. 11: 6). Legg nå her merke til hva som kreves for at du etter loven i egen person skal kunne tekkes Gud! Det kreves at du ikke bryter noen av hans bud, men alltid gjør alt det han byder oss å gjøre. For det krever han i loven.

Dette bør lære oss at vi ikke bare skal tenke og tale om hva loven krever, men at vi også virkelig lever etter/oppfyller den. Holder vi dette klart for oss? Eller nøyer vi oss med bare å tenke og tale om saken, eller holder kanskje bare noe av dette, mens Herren Gud jo krever at vi skal holde alt det han byder oss? Ja, da er jo dette et rent hykleri (skuespill), eller åpenbar forakt for Guds ord. Eller hva er det for slags fromhet, når du stadig bare fortsetter å tenke og tale om Guds vilje, men aldri greier å oppfylle den? Gjør du bare enkelte ting av det Gud har befalt, men lar det andre være ugjort? Gjør du bare noe som du selv velger ut - og ikke det Herren Gud virkelig krever; at du skal gjøre alt det som står skrevet i lovens bok (5Mos 27: 26, Gal 3: 10)? Da er jo dette som om du skyldte en person tusen, og bare betalt ham hundre kroner, og dermed mener han må godta at du har gjort opp for deg! Da har du jo bare betalt en tiendedel av det du var skyldig, og vil likevel bli sett på som redelig.

Nå oppfyller du kanskje ikke en tiendedel av det du skylder Gud, - nei, du oppfyller ikke ett eneste bud. Likevel vil du med din egen innsats tekkes Gud? Dette er jo et forferdelig mørke og hykleri. Du er kanskje til og med like from som fariseerne. I åpenbar gjerning driver du ikke hor, eller dreper. Men du overser fullstendig det Kristus sa; at du er dømt som morder bare du blir vred på din bror, og at du har drevet hor, bare du har lysten til det i hjertet ditt, osv. Du tilber ikke gudebilder, men du bryr deg ikke om at hjertet ditt henger ved sine avguder i jordiske skapninger, og er kald og likeglad overfor Gud. Du er kanskje ærlig og redelig i handel og vandel. Men du føler ingen synd ved at du med tungen din stjeler fra din neste det mest dyrebare han eier; hans gode navn og rykte. Du tror at Kristus er død for oss, men innvier ikke ditt liv for ham og hans tjeneste, osv. Alt dette er jo et grovt hykleri/skuespill. Herren Gud vil du skal gjøre alt det han byder oss å gjøre. Og da kreves det selvsagt også at du ikke bare til visse tider holder Guds bud, men at du til enhver tid fullkomment oppfyller dem. For Gud har aldri sagt at vi av og til kan få lov å bryte dem.

At du ikke alltid bryter Guds bud, når bare du en gang i blant gjør det - det vitner ikke om større fromhet enn om en tyv kan bevise at han ikke har stjålet hver eneste dag. Nei, her kreves det at du aldri skal bryte noen av Guds bud. Og så gjør du kanskje de gjerningene loven krever. Men du gjør dem ikke av ditt eget hjertes lyst, men bare på grunn av lovens krav eller trusler. Dette er jo da å gjøre alle sine gjerninger som en hykler, - når det ikke springer ut fra hjertets innerste lyst. For det er jo dette loven først og fremst krever (Mat 22: 37-38). Når en bare forsøker å oppfylle loven med utvortes gjerninger, og med indre ulyst eller motvilje, da skjer det jo bare på grunn av lovens trusler eller løfter. Det ligger ikke mer godt i dette enn når en hustru steller vel med mannen sin bare på grunn av at han truer henne. Når hun tvert imot burde gjøre alt i kjærlighet, men nå bare drives av trusler eller løfter, så vitner det jo bare om det sørgeligste ekteskapsforhold, tross all hennes pene oppførsel. Slik er det med all den kristelighet som bare springer ut av Guds trusler eller løfter, og ikke av hjertets kjærlighet og lyst.

Her må du legge merke til hva det er Gud krever i sin hellige lov: Du skal gjøre alt det Gud byder i sitt ord. Du skal gjøre det alltid, til enhver tid. Og du skal gjøre det ut fra ditt hjertets lyst og kjærlighet til Gud. Den som da oppfyller dette, han er i egen person tekkelig og ren for Gud, og skal få det evige liv som lønn. Og den som ikke oppfyller alt dette, han er forbannet av Gud. Slik dømmer Herren Gud etter loven.

Så vil noen her straks innvende: På den måten er det jo ikke ett eneste menneske som kan bli frelst. For hvem kan vel oppfylle alt dette? Men vi kan kanskje håpe på Guds nåde, når bare vi gjør det vi får til? -. Men svaret er: Nei, langtifra! Noe slikt har Gud aldri lovet; at de skal få Guds nåde, bare de gjør det de kan make. Nei, dette er det Guds ord sier: "Forbannet er hver den som ikke holder fast på alle de ord som er skrevet i lovens bok, slik at han gjør dem". Det er derfor apostelen sier: "så mange som holder seg til lovgjerninger er under forbannelse". Og videre: "for den som arbeider (den som har gjerninger å vise til, sv: som holder seg til gjerninger), blir ikke lønnen regnet som nåde, men som fortjeneste" (Rom 4: 4). Hvis vi da selv søker rettferdighet etter loven, så måtte vi fullkomment oppfylle alt det loven krever. Ellers ble vi jo dømt for lovbrudd. Under loven gis det ingen nåde. Det

er også noe denne teksten vil lære oss. Og da legger vi merke til at teksten beviser så sterkt hvor nødvendig det er at "Kristus er lovens ende til rettferdighet for hver den som tror".

Men så kunne det ennå være noen som reiste dette spørsmålet: Hvordan skal en da forstå dette at Guds lov likevel, slik den lyder, lover evig liv for dem som oppfyller budene? Skulle Gud her muligens bare ville gjøre narr av oss ved å gi oss et løfte som likevel aldri kan oppfylles? Svar: Menneskene er tross alt så stolte at de ikke vil la Gud gi dem sin nåde bare av nåde. Og når de tvert imot alle Guds ord og all Kristi fortjeneste strir mot Guds rettferdighet, og bare søker å sette opp sin egen rettferdighet, da vil han virkelig gjøre narr av disse menneskene. Det ser vi mange steder i Skriften. I Sal 2 tales det om dem som reiser seg mot Herren og hans salvede. Og der sies det uttrykkelig at han som troner i himmelen, "ler" og "spotter dem". All Kristi og hans apostlers forkynnelse gikk ut på at "intet kjød blir rettferdiggjort for Gud ved lovgjerninger". Når Kristus da likevel både til den rike unge mannen (Mat 19) og til den lovlærde (Luk 10) sier: "Gjør dette, og du skal leve", så må vi nødvendigvis oppfatte dette som at Herren vil si: Selv mener dere jo at det er gjennom lovgjerninger dere skal oppnå evig liv. Og da er dette det jeg har å si til dere: Dere skal ikke bare tenke og tale om dette, men gjøre det, ja, oppfylle fullkomment alt det loven sier. Gjør dere det, da skal dere få det evige liv.

Dette var nok en fornærmelse eller hån mot deres egenrettferdige holdning. Men den samme oppfatningen har Luther når han utlegger Gal 3: 12: "Det menneske som gjør det budene sier, skal leve ved dem". Han sier: "Jeg oppfatter dette skriftstedet på samme måte som disse Kristi egne ord: "Gjør dette, og du skal leve" (Luk 10: 28), nemlig som et slags spøk eller spott". Og Luther sier videre: "Ganske visst sier loven at det menneske som gjør dette, skal oppnå livet. Men hvor finnes det menneske som oppfyller loven, dvs. som elsker Gud av hele sitt hjerte, og sin neste som seg selv? Ganske rett er det mennesket rettferdig som oppfyller loven. Men Skriften sier uttrykkelig at "det er ikke én rettferdig, nei, ikke én eneste. De har alle bøyd av. Alle sammen er blitt fordervet (udugelige). Det er ingen som gjør godt (dvs. slik loven egentlig krever det), nei, ikke én eneste"."

Vi ser altså at lovens egentlige hensikt med sine høye krav, er å frata oss ethvert håp om at vi noen gang skulle kunne bli rettferdige i oss selv, - så vi isteden drives til å søke alt i Kristus. Lovens mål er at "hver munn skal bli lukket igjen, og at hele verden skal stå straffskyldig for Gud" (Rom 3: 19). Men dette bare for at vi så skal komme videre og "bli rettferdiggjort av tro" (Gal 3: 22, 24).